МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

08 08 2017 р. № 1127

Про затвердження Плану заходів
Міністерства освіти і науки України
щодо розвитку психологічної служби
системи освіти України
на період до 2020 року

Відповідно до статей 21, 22 Закону України «Про освіту», підпункту 2 пункту 1 наказу Міністерства освіти і науки України «Про унормування діяльності психологічної служби системи освіти» від 02.03.2017 № 334 та з метою підвищення ефективності діяльності, удосконалення науково-методичного забезпечення психологічної служби системи освіти України на 2017-2020 роки

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити План заходів Міністерства освіти і науки України щодо розвитку психологічної служби системи освіти України на період до 2020 року (далі – План заходів), що додається.

2. Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Кононенко Ю. Г.), департаменту професійної освіти (Кучинський М. С.), департаменту економіки та фінансування (Даниленко С. В.), державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (Завалевський Ю. І.), Українському науково-методичному центру практичної психології та соціальної роботи (Панок В. Г.) (за згодою), департаментам (управлінням) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій:

1) забезпечити в межах компетенції своєчасне виконання Плану заходів;

2) подавати щороку до 01 червня державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (Завалевський Ю. І.) інформацію про стан виконання Плану заходів Міністерства освіти і науки України щодо розвитку психологічної служби системи освіти України на період до 2020 року для узагальнення в друкованому та електронному вигляді:

- електронна адреса: psychologos@imzo.gov.ua;
- поштова адреса: вул. Митрополита В. Липківського, 36, м. Київ, 03035, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», відділ психологічного супроводу та соціально-педагогічної роботи (кім. 204).

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказ Міністерства освіти і науки України
від 08.08. 2017 р.№1127

План заходів Міністерства освіти і науки України щодо розвитку психологічної служби системи освіти України на період до 2020 року

№	Завдання	Виконавці	Терміни	Очікуваний результат
1	2	4	5	6
1. Розвиток мережі психологічної служби системи освіти України				
1.1.	Розробити Положення про психологічну службу системи освіти України	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою)	2018	Положення про психологічну службу системи освіти України
1.2.	Створити інформаційну базу професійного інструментарію фахівців психологічної служби системи освіти України	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	2018	Інформаційна база професійного інструментарію фахівців психологічної служби системи освіти України
1.3.	Проводити щорічний моніторинг щодо забезпеченості навчальних закладів практичними психологами і соціальними педагогами	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної	2018-2020	Аналітично-статистичні матеріали за результатами щорічного моніторингу

		освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій		
1.4.	Забезпечити введення та збереження посад практичних психологів і соціальних педагогів у навчальних закладах усіх типів, форм власності та рівнів підпорядкування в умовах реформування системи освіти та адміністративно-територіального реформування	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій	2018-2020	Лист МОН про забезпечення фахівцями психологічної служби системи освіти
2. Удосконалення організаційного рівня функціонування психологічної служби системи освіти України				
2.1.	Внести на розгляд зміни до наказу МОН від 06.12.2010 № 1205 «Про затвердження Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів»	Департамент економіки та фінансування Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	2018	Зміни до наказу МОН від 06.12.2010 № 1205 «Про затвердження Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів»
2.2.	Розробити єдині вимоги до ведення професійної документації фахівців психологічної служби	Департамент загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	2018	Єдині вимоги до ведення професійної документації для фахівців психологічної служби
2.3.	Внести на розгляд зміни до наказу МОН від 06.10.2010 № 930 «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників»	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини	2018	Зміни до наказу МОН від 06.10.2010 № 930 «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних

		департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»		працівників»
2.4.	Розробити зразки та інструкції щодо заповнення робочих журналів: - практичного психолога; - соціального педагога	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	2018	Робочі журнали, інструкції - практичного психолога; - соціального педагога
2.5.	Розробити циклограму організації діяльності фахівців психологічної служби	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою)	2018-2019	Циклограма діяльності фахівців психологічної служби
2.6.	Сприяти удосконаленню роботи «Телефонів довіри» для консультування учнів, педагогів, батьків	Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, обласні інститути післядипломної педагогічної освіти, обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби	2018-2020	Робота «Телефонів довіри»

		системи освіти		
2.7.	Проводити (щорічно) дослідження стану розвитку психологічної служби системи освіти України	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій	2018-2020	Інформаційні довідки
2.8.	Сприяти взаємодії інклюзивно-ресурсних центрів та фахівців психологічної служби в системі психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами дошкільного та шкільного віку в умовах інклюзивного навчання	Департамент загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	2018-2020	Лист МОН про пріоритетні напрями діяльності психологічної служби системи освіти України
2.9.	Розробити Положення про щорічний Всеукраїнський конкурс для практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій українській школі»	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	2019-2020	Положення про щорічний Всеукраїнський конкурс
3. Покращення науково-методичного забезпечення діяльності психологічної служби системи освіти України				
3.1.	Розробити та впровадити в систему післядипломної педагогічної освіти програму спецкурсу підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Підготовка вчителів до розвитку життєстійкості/стресостійкості у дітей у навчальному закладі»	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою), обласні інститути післядипломної	2018	Програма спецкурсу підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Підготовка вчителів до розвитку життєстійкості/стресостійкості у дітей у навчальному закладі»

		педагогічної освіти		
3.2.	Розробити технології супроводу сімей, які виховують дітей з особливими освітніми потребами	Департамент загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою), департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій	2018	Методичні рекомендації «Соціально-реабілітаційні і навчальні програми в роботі психолого-медико-педагогічних консультацій із сім'єю»
3.3.	Забезпечити підготовку та публікацію інформаційних, аналітичних матеріалів, методичних посібників, рекомендацій, статей з актуальних питань діяльності психологічної служби	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою), департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій	2018-2020	Інформаційні, аналітичні матеріали, методичні посібники, рекомендації, статті тощо
3.4.	Розробити і впровадити інноваційні програми тренінгів для всіх учасників навчально-виховного процесу з актуальних питань діяльності психологічної служби	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини	2018-2020	Програми тренінгів

		департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, обласні інститути післядипломної педагогічної освіти, обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби системи освіти		
3.5.	Забезпечити методичний супровід профілактики різних форм насильства серед учнів шляхом упровадження відновних практик у навчальних закладах	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою), департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій	2018-2020	Методичний посібник для працівників психологічної служби і вчителів, заходи з упровадження відновних практик
3.6.	Забезпечити реалізацію навчально-профілактичних програм через систему післядипломної педагогічної освіти: «Дорослішай на здоров'я», «Особиста гідність.	Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської	2018-2020	Проведення навчальних семінарів у регіонах; впровадження програм у практику підвищення кваліфікації

	Безпека життя. Громадянська позиція», «Розвиток психосоціальної стійкості до стресу» тощо	державних адміністрацій, обласні інститути післядипломної педагогічної освіти, обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби системи освіти		працівників психологічної служби
3.7.	Розробити та впровадити методичне забезпечення професійного самовизначення старшокласників, які опинились у складних життєвих обставинах (далі – СЖО)	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою)	2018-2020	Методичні рекомендації з питань психолого-педагогічного супроводу професійного самовизначення старшокласників, які опинились у СЖО
3.8.	Розробити науково-методичне забезпечення діяльності працівників психологічної служби з надання допомоги дітям і сім'ям, що опинились у СЖО, у тому числі внаслідок військових дій	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою)	2018-2020	Методичні рекомендації, посібники з питань надання допомоги дітям і сім'ям, що опинились у СЖО, у тому числі внаслідок військових дій
3.9.	Провести всеукраїнське моніторингове дослідження серед учасників навчально-виховного процесу: «Надання допомоги дітям постраждалим від військових дій і внутрішньо переселеним особам в діяльності психологічної служби»	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»,	2018-2020	Аналітичні матеріали, методичні рекомендації щодо надання допомоги постраждалим від військових дій і внутрішньо переселеним особам в діяльності психологічної служби

		Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою)		
3.10.	Розробити та затвердити діагностичні мінімуми діяльності практичних психологів і соціальних педагогів різних типів навчальних закладів	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби системи освіти, Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою)	2019	Діагностичні мінімуми діяльності практичних психологів і соціальних педагогів різних типів навчальних закладів
4. Підвищення якості роботи працівників психологічної служби системи освіти України				
4.1.	Сприяти впровадженню курсу для фахівців психологічної служби щодо психолого-педагогічного і корекційно-розвиткового супроводу осіб з особливими освітніми потребами	Департамент загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»	2018	Лист МОН щодо впровадження курсу
4.2.	Впроваджувати програми соціально-педагогічної і психологічної роботи з профілактики насильства і конфліктів в учнівському середовищі з використанням медіації	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»,	2018-2020	Лист МОН про впровадження шкільних служб порозуміння у навчальних закладах

		департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій		
4.3.	Вивчати стан (щорічно) забезпеченості матеріально-технічних умов (окремі кабінети, обладнання, науково-методична база) для організації діяльності працівників психологічної служби	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій	2018-2020	Аналітично-статистичні матеріали
4.4.	Забезпечити роботу online-студії з обміну досвідом «Інноваційна діяльність фахівців психологічної служби системи освіти»	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби	2018-2020	Постійна робота online-студії з обміну досвідом
4.5.	Впроваджувати інформаційно-освітню протиалкогольну програму «Сімейна розмова»	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою), департаменти	2018-2020	Аналітичні матеріали щодо впровадження програми

		(управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій		
4.6.	Впровадити курс (спецкурс) для практичних психологів і соціальних педагогів: - «Базові навички медіатора в навчальному закладі. Забезпечення участі жінок і дітей у розв'язанні конфліктів і миробудуванні»; - «Протидія торгівлі людьми в Україні»: спецкурс для педагогічних працівників; - «Навчіть дитину захищатися» (з питань попередження сексуального насильства над дітьми); - «Навички кризового консультування та розвиток психосоціальної стійкості до стресу у дітей»	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою)	2018-2020	Аналітична довідка за результатами вивчення рівня обізнаності
4.7.	Створити в мережі Інтернет постійно діючий Всеукраїнський форум для працівників психологічної служби	ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби	2018-2020	Постійно діючий Всеукраїнський форум
5. Підвищення психологічної компетентності керівників закладів і установ освіти				
5.1.	Забезпечити включення у програму курсів підвищення кваліфікації керівників, заступників керівників установ та навчальних закладів системи освіти усіх рівнів тематичних курсів (спецкурсів) з актуальних питань діяльності психологічної служби	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти, департамент вищої освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, обласні інститути післядипломної педагогічної освіти, обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби системи освіти	2018-2020	- Лист МОН щодо впровадження тематичних курсів (спецкурсів) з актуальних питань діяльності психологічної служби; - програми тематичних курсів (спецкурсів)
5.2.	Підготувати методичні рекомендації для керівників установ освіти та навчальних закладів усіх типів, форм власності та	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту	2018-2020	Методичні рекомендації

	рівнів підпорядкування з актуальних питань діяльності психологічної служби системи освіти та оптимізації організаційно-управлінської складової у реалізації напрямків діяльності психологічної служби	прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою)		
5.3.	Забезпечити організацію та проведення семінарів, тренінгів, круглих столів для керівників закладів і установ освіти з метою підвищення якості управлінської діяльності в умовах формування нової української школи за тематикою: - «Організаційно-правові аспекти діяльності психологічної служби системи освіти»; - «Ефективний менеджмент у закладах освіти»; - «Формування організаторських умінь, комунікативної і конфліктологічної компетентності»; - «Підвищення психологічної культури»; - «Формування готовності усіх учасників навчально-виховного процесу до впровадження концепції Нової української школи»; - «Психологічні особливості розвитку професійних компетенцій вчителя в сучасних умовах»; - «Психологічні аспекти управління освітніми закладами в умовах реформування системи освіти»; - «Діяльність психологічної служби в умовах децентралізації та реформування освіти»; - «Психологічний супровід управлінської діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі» тощо	Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, обласні інститути післядипломної педагогічної освіти, обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби системи освіти	2018-2020	Проведення семінарів, тренінгів, круглих столів
5.4.	Розробити програми та забезпечити проведення навчальних семінарів з питань: - «Роль, місце та основні функції практичного психолога, соціального педагога в організації навчально-виховного процесу» для керівників навчальних закладів; - «Психологічна підготовка керівника закладу освіти до роботи в умовах соціокультурних змін»; - «Психолого-педагогічний супровід організації навчально-виховного процесу в умовах реформування освіти» для	Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, обласні інститути післядипломної педагогічної освіти, обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби системи освіти	2018-2020	Програми, методичні рекомендації

	керівників районних (міських) методичних центрів (кабінетів); - кейс-курс «Психологічна та соціальна компетентність керівників та педагогічних працівників освітньої організації у процесі реалізації Концепції Нової української школи»			
6. Проведення заходів щодо розвитку психологічної служби системи освіти України				
6.1.	Забезпечити організацію та проведення міжнародних, всеукраїнських конференцій, семінарів-нарад, тематичних семінарів,тематичних виставок, круглих столів, науково-методичних масових заходів, конкурсів, майстер-класів, нарад, консиліумів, форумів, методичних об'єднань, тематичних вебінарів з актуальних питань розвитку психологічної служби усіх рівнів освіти за спільної участі керівників установ освіти, навчальних закладів та працівників психологічної служби з метою пошуку нових шляхів професійної взаємодії і розвитку	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою), департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, обласні інститути післядипломної педагогічної освіти, обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби системи освіти	2018-2020	Міжнародні, всеукраїнські конференції, семінари-наради, тематичні семінари, тематичні виставки, круглі столи, науково-методичні масові заходи, конкурси, майстер-класи, наради, консиліуми, форуми, методичні об'єднання, тематичні вебінари тощо
6.2.	Сприяти участі працівників психологічної служби регіонів у міжнародних проектах з актуальних питань діяльності психологічної служби	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (за згодою)	2018-2020	Участь у міжнародних проектах

6.3.	Сприяти узагальненню та поширенню інноваційного досвіду роботи працівників психологічної служби	Відділ позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи, департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, обласні інститути післядипломної педагогічної освіти, обласні центри (відділи, кабінети, лабораторії) психологічної служби системи освіти	2018-2020	Підвищення рівня обізнаності педагогічної громадськості з питань діяльності психологічної служби

В. о. директора
Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» Ю. І. Завалевський